

Europese campagne veilig onderhoud

Toonbeelden

Het Europese arbo-agentschap OSHA zet zich dit jaar en volgend jaar extra in om de veiligheid in relatie tot onderhoud te vergroten. Zo komt er onder meer een competitie voor veilige onderhoudspraktijken.

tekst Tanja de Jong

Op 28 april lanceerde het Europees Agentschap voor Veiligheid en Gezondheid op het Werk (EU-OSHA) de nieuwe campagne 'Veilig uitvoeren van onderhoudswerk' voor 2010-2011. De campagne wordt ondersteund door het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese sociale partners. Doel is het besef te vergroten dat onderhoud een integraal onderdeel is van een effectieve cultuur van veilig werken. De nadruk ligt daarbij op het belang van onderhoud voor veilige en gezonde werkplekken en op de noodzaak van het veilig uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden. In Nederland wordt de campagne uitgevoerd door het Nederlands Focal Point, de nationale vertegenwoordiger van EU-OSHA.

Algemeen proces

In Europa is gemiddeld 15 tot 20 procent van het totaal aantal ongevallen op de werkvloer gerelateerd aan onderhoudsactiviteiten, en 10 tot 15 procent van de dodelijke ongevallen. Circa 10 procent van de werkende bevolking verricht onderhoudswerk. Dit zijn met name mannen, en de leeftijd ligt over het algemeen tussen de 30 en 49 jaar. Veel onderhoudswerkers zijn niet in loondienst bij de organisatie waar ze het onderhoudswerk verrichten; het is een taak die vaak wordt uitbesteed aan derden. Het werk kent allerlei risico's van chemische, fysieke, fysische, biologische en psychosociale aard, zoals gladde vloeren, lawaai, het tillen van zware lasten, blootstelling aan chemische stoffen, werkdruk en afwijkende arbeidstijden. Specifieke risico's kunnen ook optreden als onderhoudswerk wordt uitbesteed en als verschillende onderaannemers met elkaar samenwerken. Bedrijven en overheden doen al vrij veel om ongevallen te voorkomen en risico's vroegtijdig te identificeren. Desondanks blijft het aantal incidenten te hoog. De campagne gaat ervan uit dat onderhoud eerder een algemeen proces is dan iets sectorspecifiek. Het Agentschap wil een gestructureerde aanpak van onderhoud bevorderen. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar het voorkomen van

Het gebouw van het Europees Parlement in Straatsburg.

schade voor werknemers tijdens onderhoudswerk. De aandachtspunten lopen daarbij uiteen van het onderhoud van vloeren om uitglijden te voorkomen tot het onderhoudsvriendelijk ontwerpen van gebouwen.

Tot de primaire doelgroep van de campagne behoren onderhoudspersoneel, eerstelijnsopzichters en managers in met name kleine ondernemingen – vooral onderhoudsbedrijven – en managers die onderhoudswerk uitbesteden aan onderaannemers. Maar ook allerlei intermediairen zoals arbo-adviseurs, opleiders, brancheorganisaties, vakverenigingen en werkgevers- en werknemersorganisaties spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van de veiligheid in relatie tot onderhoud.

Awards

In de campagne wordt een gestructureerde, veilige aanpak van onderhoud gepromoot. Hierbij worden vijf basisregels gehanteerd:

ONDERHOUD

- » Zorg voor een goede planning.
- » Maak de werkplek veilig.
- » Gebruik het juiste gereedschap en materiaal.
- » Werk volgens de planning.
- » Voer regelmatig controles uit.

Een van de hoofdactiviteiten ter ondersteuning van de campagne is de uitreiking van de Europese awards voor goede praktijken. De competitie is speciaal bedoeld om de aandacht te vestigen op goede praktijkvoorbeelden ten aanzien van het veilig uitvoeren van onderhoudswerk en om organisaties in het zonnetje te zetten die zich onderscheiden door een vernieuwende en integrale manier om onderhoudswerk veiliger te maken. Met het toekennen van de awards wil het Agentschap aan de hand van concrete voorbeelden aantonen dat werkgevers, werknemers, tussenpersonen, vertegenwoordigers en vakmensen baat hebben bij veilige en gezonde werkmethoden. Voor de winnaars betekenen de awards erkenning van hun rol bij het verbeteren van de arbeidsomstandigheden.

De awards worden uitgereikt in twee categorieën: organisaties met honderd of meer werknemers en organisaties met minder dan honderd werknemers. Binnen elke categorie wordt een Nederlandse winnaar gekozen. De uitreiking van de awards en een bijbehorend geldbedrag van 2500 euro vindt plaats tijdens de conferentie in het kader van de Europese week voor veiligheid en gezondheid op het werk, op 25 oktober 2010. De twee Nederlandse winnaars maken kans op een Europese award die op 28 april 2011 in Boedapest wordt uitgereikt.

Heeft u een goed en actueel praktijkvoorbeeld van veilig en gestructureerd onderhoud binnen een organisatie? Doe dan mee! De deadline voor inzending van goede praktijken is 5 september 2010. Meer informatie is te vinden op www.arbo.nl/campagne. Deelname aan de competitie staat open voor:

- » Individuele ondernemingen/bedrijven in alle sectoren, publiek en privaat.
- » Aanbieders van opleidingen/onderwijsinstellingen.
- » Brancheorganisaties.
- » Vakverenigingen.

- » Werkgevers- en werknemersorganisaties (vakbonden).
- » Arbodiensten/adviesbureau's.
- » Verzekeraars en andere bemiddelende organisaties.

Conferentie

Tijdens de Europese Week (25 t/m 29 oktober) zal volgens traditie de conferentie plaatsvinden. Dit jaar zal dat gebeuren op maandag 25 oktober. De conferentie moet betrokkenen (beleidsmakers, managers) informeren over de campagne en kennis verspreiden over het veilig uitvoeren van onderhoudswerk. Op deze conferentie wordt tevens de nationale winnaar bekend gemaakt van de competitie voor goede praktijken. «

Wat is onderhoud?

Volgens de Europese norm EN 13306 betreft onderhoud de "combinatie van alle technische, administratieve en bestuurlijke activiteiten tijdens de levenscyclus van een object, die zijn gericht op het behouden van of herstellen naar een toestand waarin het de vereiste functie kan uitvoeren." Onderhoud is een generieke term voor een verscheidenheid aan taken in zeer uiteenlopende soorten industriesectoren en in alle soorten werkomgevingen.

Er bestaan twee soorten onderhoud:

- » Preventief/proactief onderhoudswerk: uitgevoerd om ervoor te zorgen dat iets blijft werken. Dit soort onderhoudswerk vindt, wat planning en tijdschema betreft, gewoonlijk plaats volgens instructies van bijvoorbeeld een fabrikant.
- » Correctief/reactief onderhoudswerk: iets repareren om het weer aan de praat te krijgen. Dit is een taak die niet volgens een vast tijdschema of volgens een bepaalde planning wordt uitgevoerd die doorgaans meer gevaaren en hogere risiconiveaus met zich meebrengt.